

**İNFLAMATUVAR
BAĞIRSAK
HASTALIĞINDA TEDAVİ
YAKLAŞIMI VE
HEDEFLER**

Dr. Elif SAĞ

İstanbul Tıp Fakültesi

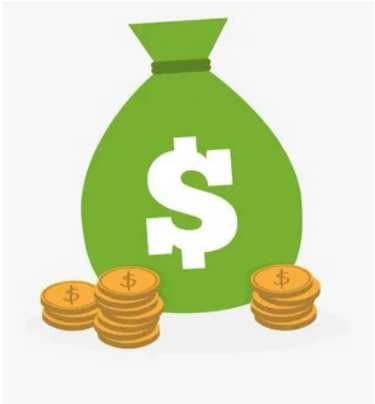
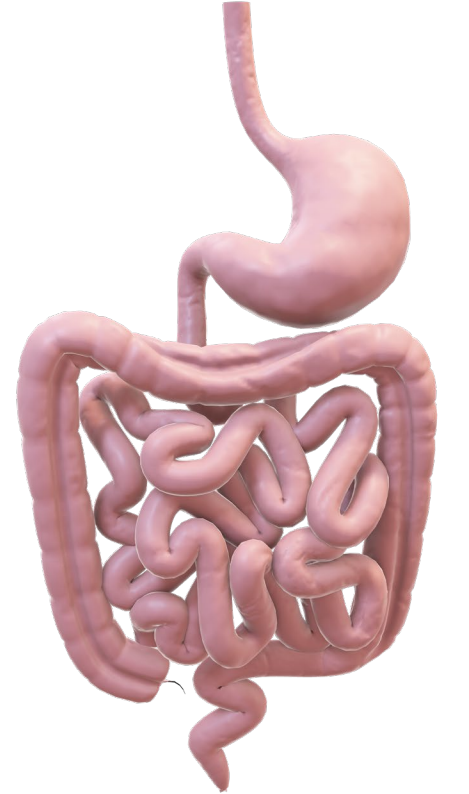
Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme BD

İnflamatuvar barsak hastalığı (İBH)

Kronik, progresif, immun-aracılı inflamatuvar bir bozukluk

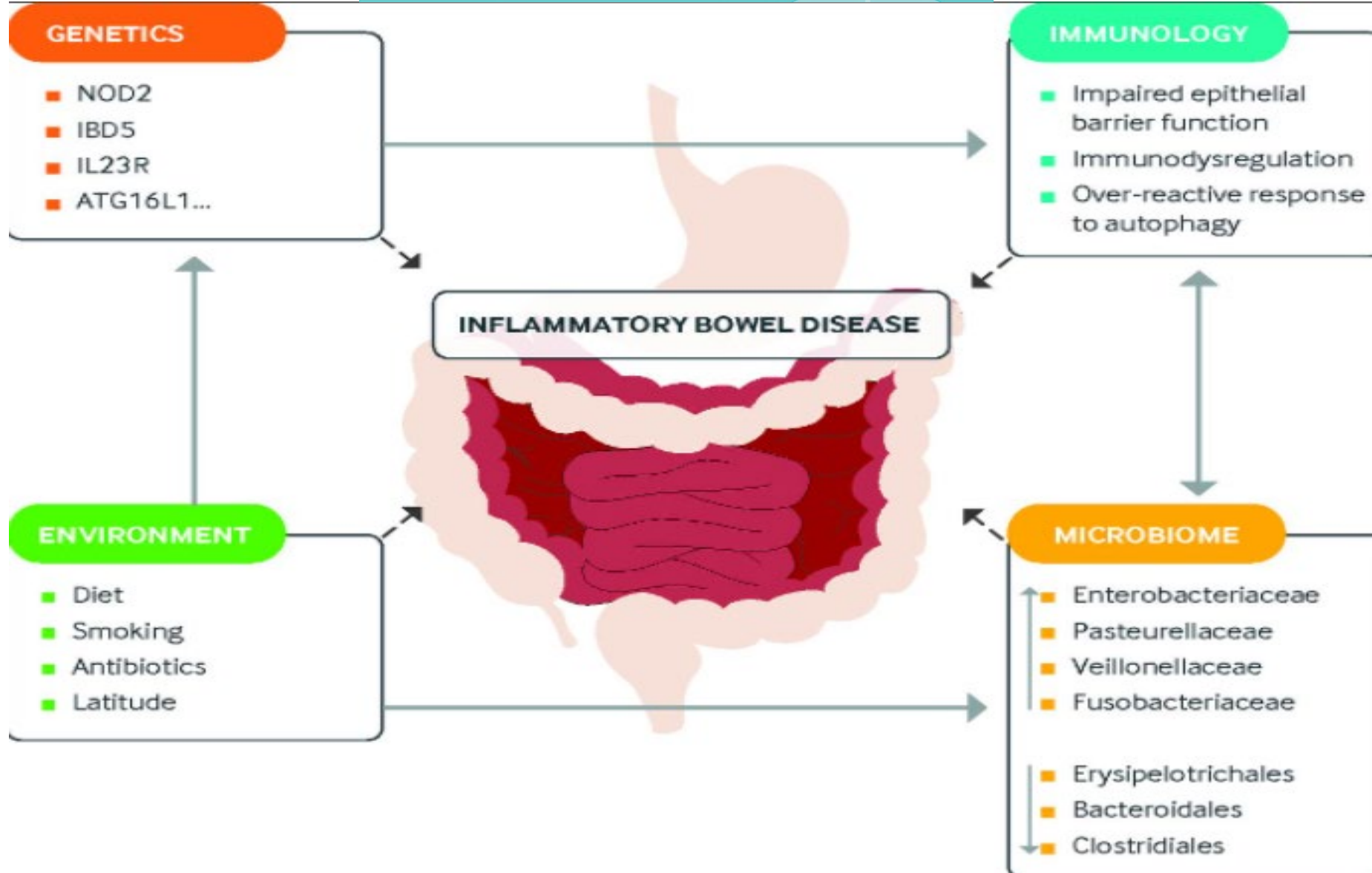
**Ülseratif kolit
Crohn hastalığı
indetermine kolit (%10-15)**

**İnsidansı tüm dünyada artmakta
Prevelansı (çocuk ve erişkin) Avrupa'da 2,5-3 milyon, Kuzey
Amerika'da 1,2 milyon kişi
Hastalığın maliyet yükü fazla (USA'de x3 kat maliyet)**

PAEDIATRIC INFLAMMATORY BOWEL DISEASE (IBD)

IBD is a chronic disorder of the gut that primarily affects people in adolescence or early adulthood. The two most common forms of IBD are ulcerative colitis and Crohn's disease.

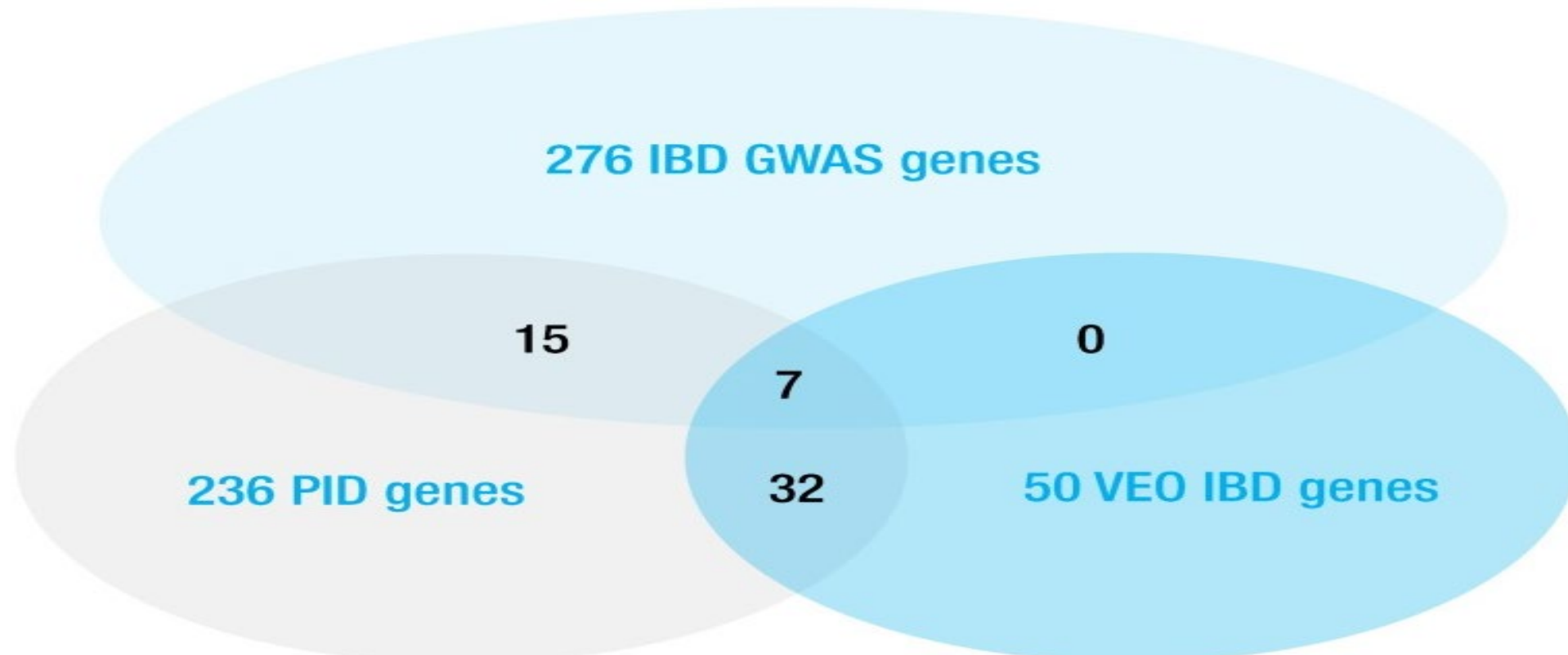

IMMUNOLOGY

- Impaired epithelial barrier function
- Immunodysregulation
- Over-reactive response to autophagy

GENETICS

- NOD2
- IBD5
- IL23R
- ATG16L1...

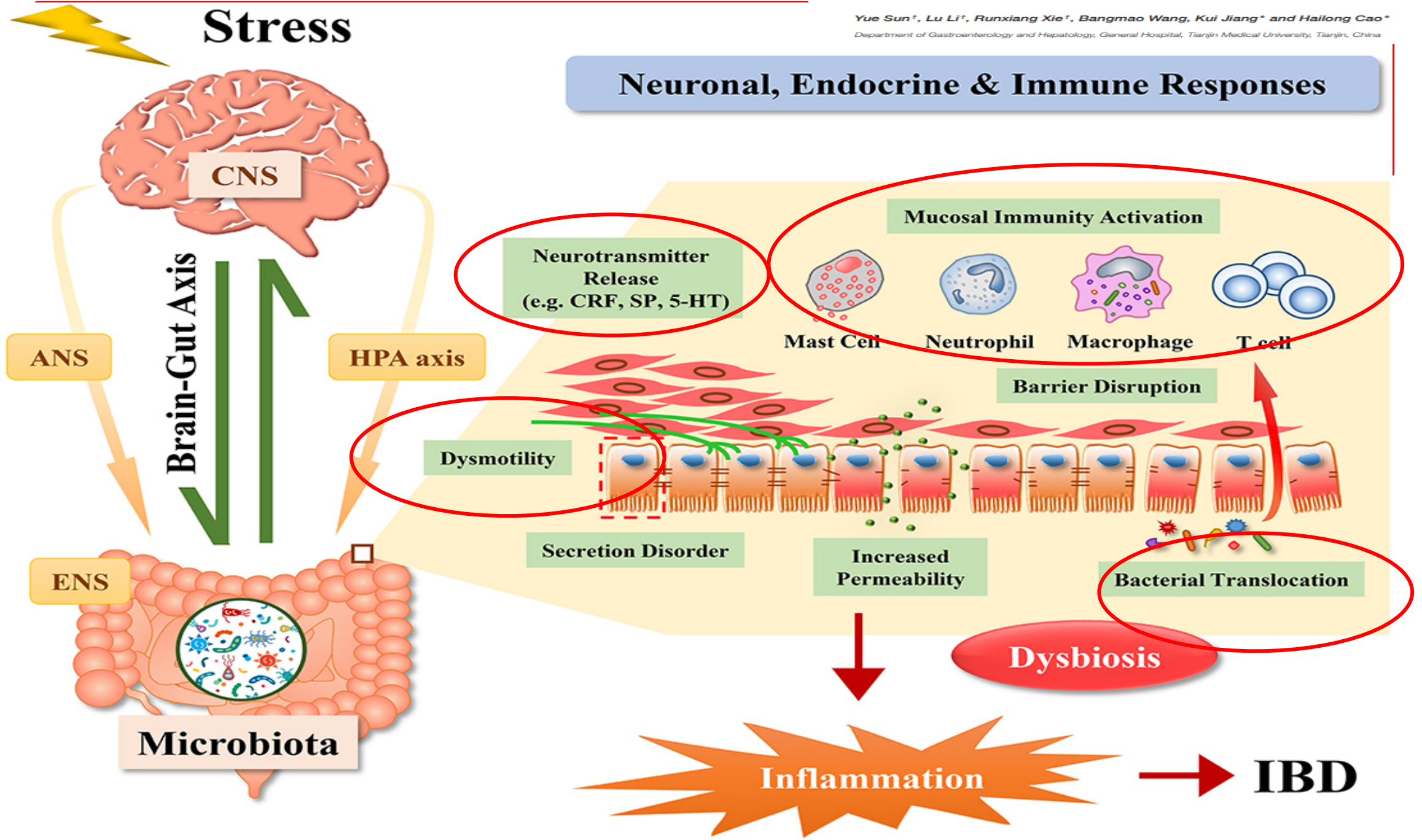

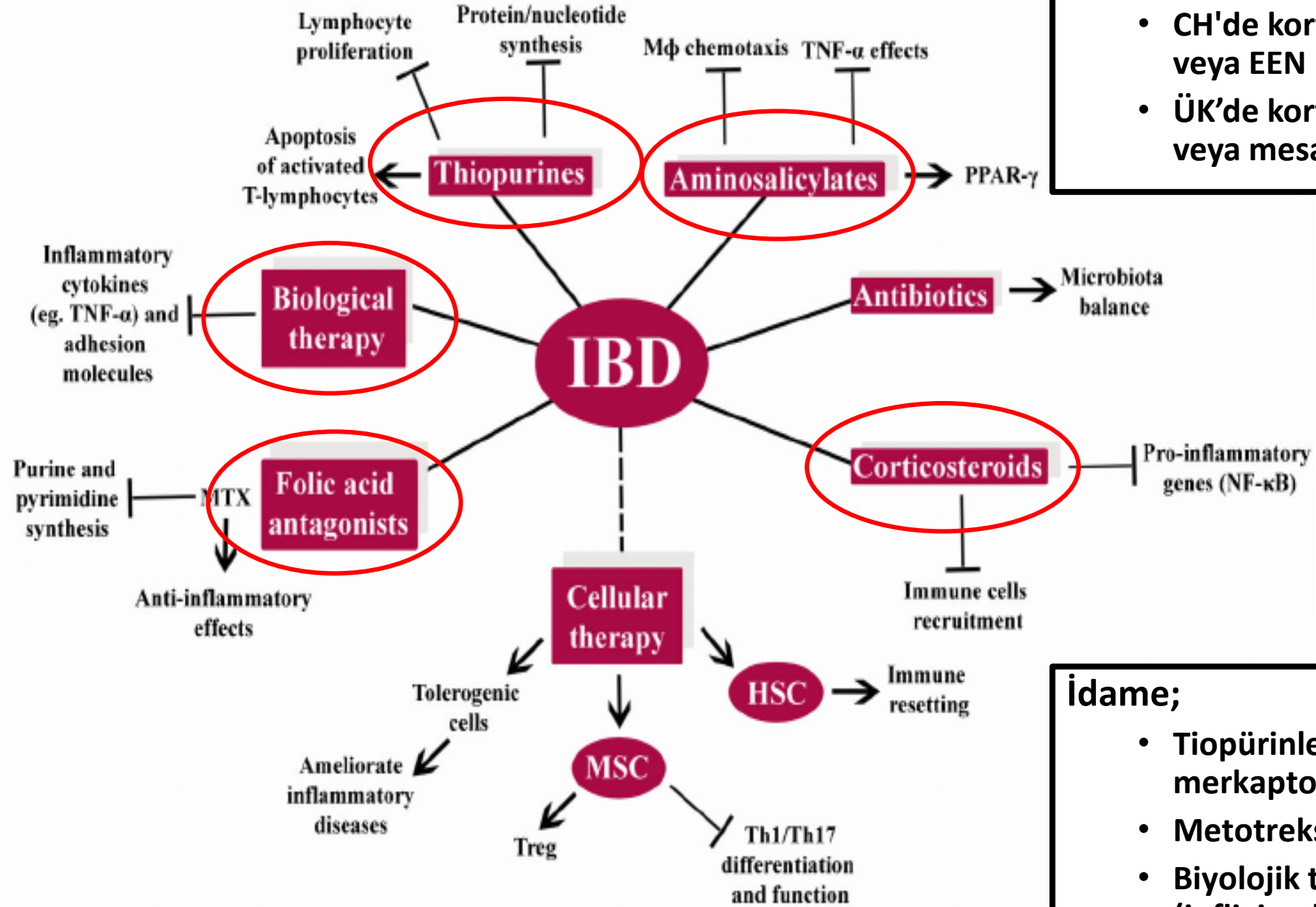
Stress Triggers Flare of Inflammatory Bowel Disease in Children and Adults

Yue Sun[†], Lu Li[†], Runxiang Xie[†], Bangmao Wang, Kui Jiang* and Hailong Cao*

Department of Gastroenterology and Hepatology, General Hospital, Tianjin Medical University, Tianjin, China

Neuronal, Endocrine & Immune Responses

Remisyon indüksiyon;

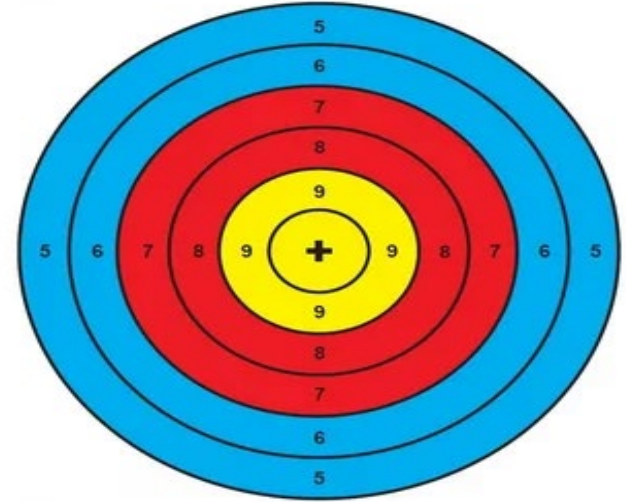
- CH'de kortikosteroidler veya EEN
- ÜK'de kortikosteroidler veya mesalazin

İdame;

- Tiopürinler [azatioprin ve 6-merkaptopurin]
- Metotreksat
- Biyolojik tedaviler (infiximab ve adalimumab)

Tedavi

- Semptomları hafifletmek
- Büyüme optimize etmek
- İlaç toksisitesini en aza indirmek
- Yaşam kalitesini iyileştirmek

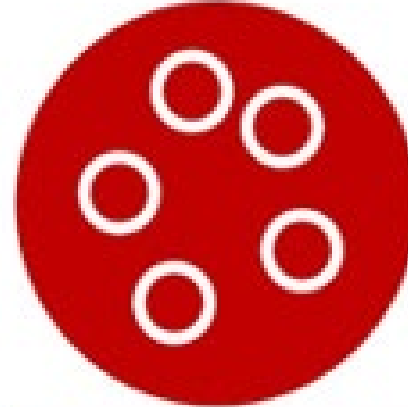

**Risk
değerlendirmesi
yap**

**Tedavi hedeflerini
belirle**

Tedaviyi belirle

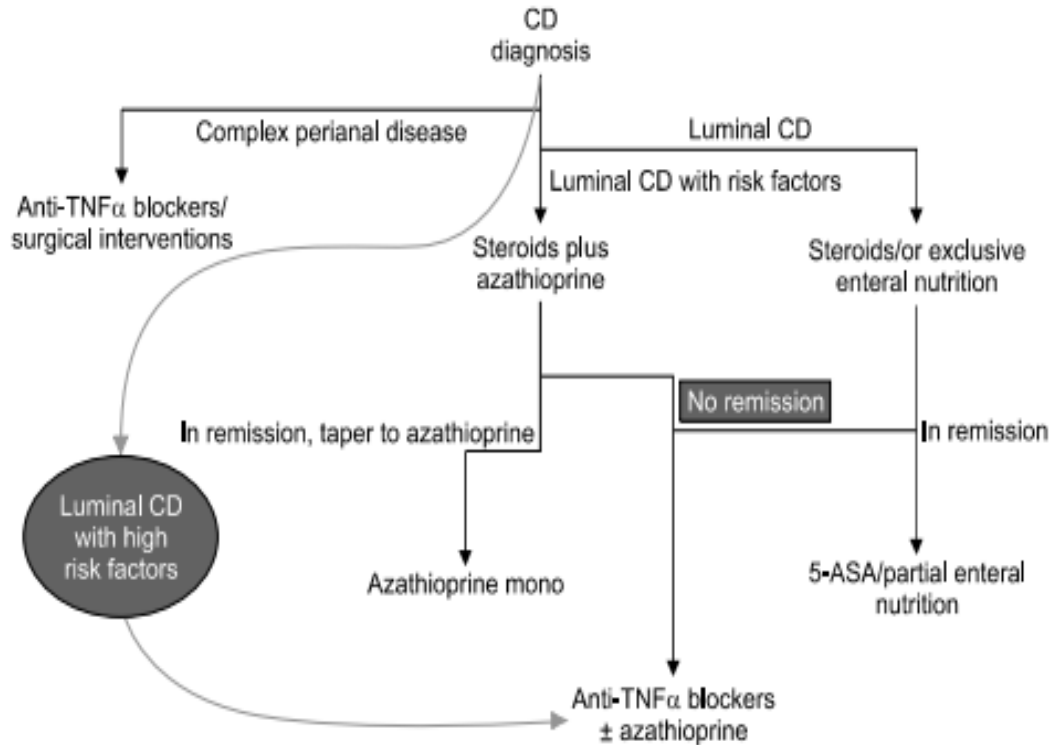
**Yakın takip-
monitorizasyon**

Clinical Aspects and Treatments for Pediatric Inflammatory Bowel Diseases

Jin Soo Moon

Department of Pediatrics, Seoul National University Children's Hospital, Seoul National University College of Medicine, Seoul, Korea

YÜKSEK RİSK

Derin ülserler
Yaygın hastalık
Belirgin büyüme geriliği
Şiddetli osteoporoz
B2 ve/veya B3
Perianal hastalık

HAFİF RİSK

2'den fazla steroid kürü öyküsü
Steroid bağımlılığı
Hastaneye yatış
Kronik (>12 ay) semptomlar
Ameliyat endikasyonu
Terminal ileal yerleşim
Striktür ve penetran davranış
Sigara kullanımı
Pozitif serolojik belirteçler

STRIDE

(Selecting Therapeutic Targets in Inflammatory Bowel Disease)

Gastroenterology 2021;160:1570–1583

Son 10 yılda hastalık yönetiminde ortak yaklaşım sağlamak amacıyla 2015 yılında komite oluşturulmuş ve bu uygulama pediatrik popülasyona da uygulanıp uyarlanmıştır.

İBH yönetiminde temel amaç;

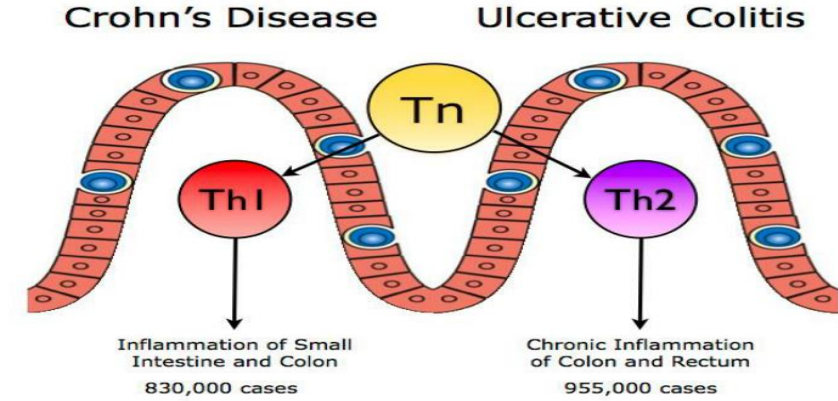
- semptomların kontrolü
- mukozal inflamasyonun iyileşmesini sağlamak

- Bağırsak hasarının objektif ölçümü-izlemi
- Tedavide başarısızlık durumunda yeni terapötik yaklaşımların oluşturulması

STRIDE-II: An Update on the Selecting Therapeutic Targets in Inflammatory Bowel Disease (STRIDE) Initiative of the International Organization for the Study of IBD (IOIBD): Determining Therapeutic Goals for **Treat-to-Target** strategies in IBD

Dan Turner,^{1,*} Amanda Ricciuto,^{2,*} Ayanna Lewis,^{3,*} Ferdinando D'Amico,^{4,*} Jasbir Dhaliwal,^{5,*} Anne M. Griffiths,² Dominik Bettenworth,⁶ William J. Sandborn,⁷ Bruce E. Sands,⁸ Walter Reinisch,⁹ Jürgen Schölmerich,¹⁰ Willem Bemelman,¹¹ Silvio Danese,⁴ Jean Yves Mary,¹² David Rubin,¹³ Jean-Frederic Colombel,¹⁴ Laurent Peyrin-Biroulet,¹⁵ Iris Dotan,¹⁶ Maria T. Abreu,³ and Axel Dignass,¹⁷ on behalf of the International Organization for the Study of IBD

IBD is the Manifestation of Chronic Inflammation of the GI Tract

- **STRIDE önerileri;**

- semptomların kontrolü
- endoskopik iyileşme
- morbiditeyi en aza indirmek
- çocuklarda yaşam kalitesini ve yeterli büyümeyi yeniden sağlamak için tasarlanmıştır

- Bu nedenle, tedavi düzenleniminde semptomların şiddetine göre değil, tedaviden hedefe yaklaşım ile endoskopik iyileşme ve inflamasyon kontrolü için uygun koşullarda erken ve agresif tedavi önerilmektedir.

Yüksek riskli hastalarda komplikasyon oranını %75 azaltmakta

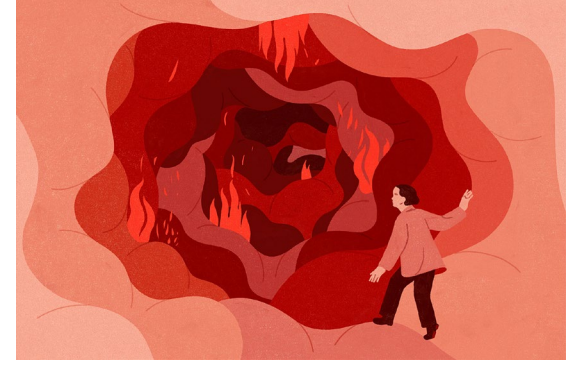

Tedavi hedefleri;

- i) Klinik hedef**
- ii) Endoskopik hedef**
- iii) Histolojik hedef**
- iv) Biyokimyasal hedef**
- v) Görüntüleme hedefi**

STRIDE; hem CH hem de ÜK'de birincil terapötik hedef klinik remisyon ve endoskopik iyileşme

KLİNİK HEDEF

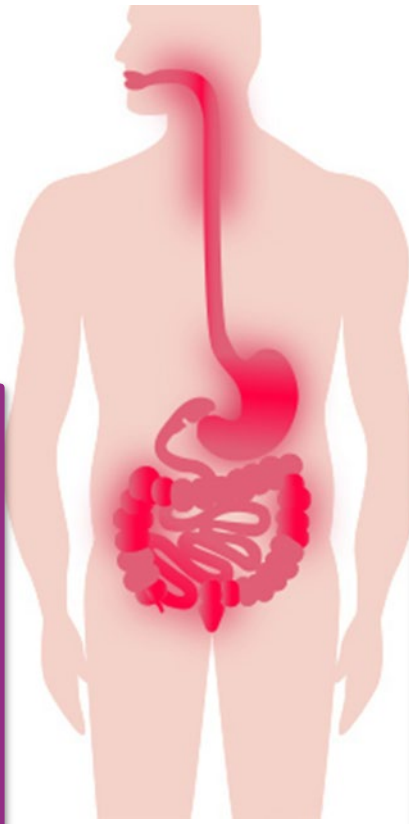
- Birincil hedef ----- Klinik remisyon
- Aktif hastalık sırasında **her 3 ayda bir**, semptomlar kontrol altındayken ise **6-12 ayda** bir klinik değerlendirme
- Fonksiyonel GIS bulguları ile örtüşebilir!!

Birincil klinik hedef

CH için karın ağrısının ve
bağırsak hareketlerinin
düzelmesi

ÜK için rektal
kanamanın düzelmesi,
dışkı kıvamı ve dışkı
sıklığının normale
dönmesidir

Klinik skorlama sistemleri ile inflamasyonun objektif belirteçleri arasında zayıf korelasyon olduğu için ciddi terapötik değişiklikler yapılması önerilmemekte

SONIC (Study of Biologic and Immunomodulator Naive Patients In Crohn's Disease) çalışmasında, CDAI skoruna göre klinik remisyonu olan hastaların yarısında endoskopik ve/veya biyolojik aktivasyon görülmüştür

Endoskopik skorlama

ÜK'de Mayo skoru ----- mukozal iyileşme 😊
 PUCAI----- Mayo skoru 😊

Measure	Scoring system		
Stool frequency (per day)	0 = normal number of stools for patient		
	1 = 1–2 more stools than normal		
	2 = 3–4 more stools than normal		
	3 = 5+ more stools than normal		
Rectal bleeding	0 = no blood seen		
	1 = streaks of blood with stool less than 50% of time		
	2 = obvious blood with stool most of time		
	3 = passes blood without stool		
Findings on endoscopy	0 = normal or inactive disease		
	1 = mild disease		
	2 = moderate disease		
	3 = severe disease		
Physician's global assessment	0 = normal	Mayo skoru	
	1 = mild disease		
	2 = moderate disease		
	3 = severe disease		
		Abdominal pain	
		• No pain	0
		• Pain can be ignored	5
		• Pain cannot be ignored	10
		Rectal bleeding	
		• None	0
		• Small amount only, in <50% of stools	10
		• Small amount with most stools	20
		• Large amount (>50% of the stool content)	30
		Stool consistency of most stools	
		• Formed	0
		• Partially formed	5
		• Completely unformed	10
		Number of stools per 24h	
		• 0–2	0
		• 3–5	5
		• 6–8	10
		• >8	15
		Nocturnal stools (any episode causing waking)	
		• No	0
		• Yes	10
		Activity level	
		• No limitation of activity	0
		• Occasional limitation of activity	5
		• Severe restricted activity	10

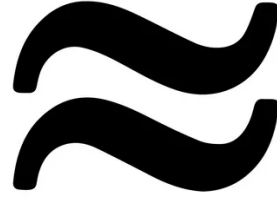
PUCAI

ENDOSKOPIK HEDEF

Mukozal iyileşme, hem
ÜK hem de CH'de temel
terapötik hedeftir

Yetişkinlerde ameliyat
riskinin ve hastaneye
yatış sayısının
azalması ile ilişkili

STRIDE

Ülseratif kolitte tedaviye başladıktan sonra **3-6. ayda**,
Crohn hastalığında **6-9. ayda** endoskopik değerlendirme

ECCO-ESPGHAN

PUCAI ve fekal kalprotektin----- mukozal inflamasyon 😊
tekrarlanan kolonoskopinin invaziv olması
kolon kanserinin çocukluk çağında az olması
anestezi yan etkisi ve riskleri

endoskopik inceleme sadece terapötik
değişiklikten önce veya semptomlarla
skorlar arasında tutarsızlık olması
durumunda düşünülmelidir

Crohn hastalığı endoskopik skorlama

- Basitleştirilmiş Endoskopik Şiddet İndeksi (Simplified Endoscopic Index of Severity - SES-CD)

ESPGHAN'ın Porto IBD Grubu, SES-CD ≤ 2 endoskopik remisyon olarak tanımlamakta Mukozal iyileşme ??

	Ileum	Right colon	Transverse colon	Left colon	Rectum	Total
Presence and size of ulcers (0-3)	--	2	1	1	1	5
Extent of ulcerated surface (0-3)	--	1	1	1	1	4
Extent of affected surface (0-3)	--	2	1	1	1	5
Presence and type of narrowings (0-3)	--	3	0	0	0	3
SES-CD =						17

Crohn hastalığı endoskopik skorlama

- Crohn Hastalığı Endoskopik Şiddet İndeksi (Crohn's Disease Endoscopic Index of Severity-CDEIS)

CDEIS						
	Ileum	Right colon	Transverse	Left and Sigmoid colon	Rectum	Sum
Deep ulceration (0 for none, 12 points if present)	0	0	0	0	0	0
Superficial ulceration (0 for none, 6 points if present)	0	0	0	0	0	0
Surface involved by disease (cm on a 10 cm VAS *)	10	0	0	0	0	10
Surface involved by ulceration (cm on a 10 cm VAS *)	0	0	0	0	0	0
Total: A						10
Number of segments explored						5
Total A/ number of segments explored: B						2
If ulcerated stenosis present: add 3: C						0
If non ulcerated stenosis present: add 3: D						0
Total CDEIS score = B + C + D						2

*: range 0 – 10 (as the VAS is 10 cm long)

Ülseratif kolit endoskopik skorlama

Mayo skoru

ÜK'de ≤ 1 puan, mukozal

iyileşme ile eşdeğer

➤ kolektomi ve relaps riskinin azalması ile ilişkili

Measure	Scoring system
Stool frequency (per day)	0 = normal number of stools for patient 1 = 1–2 more stools than normal 2 = 3–4 more stools than normal 3 = 5+ more stools than normal
Rectal bleeding	0 = no blood seen 1 = streaks of blood with stool less than 50% of time 2 = obvious blood with stool most of time 3 = passes blood without stool
Findings on endoscopy	0 = normal or inactive disease 1 = mild disease 2 = moderate disease 3 = severe disease
Physician's global assessment	0 = normal 1 = mild disease 2 = moderate disease 3 = severe disease

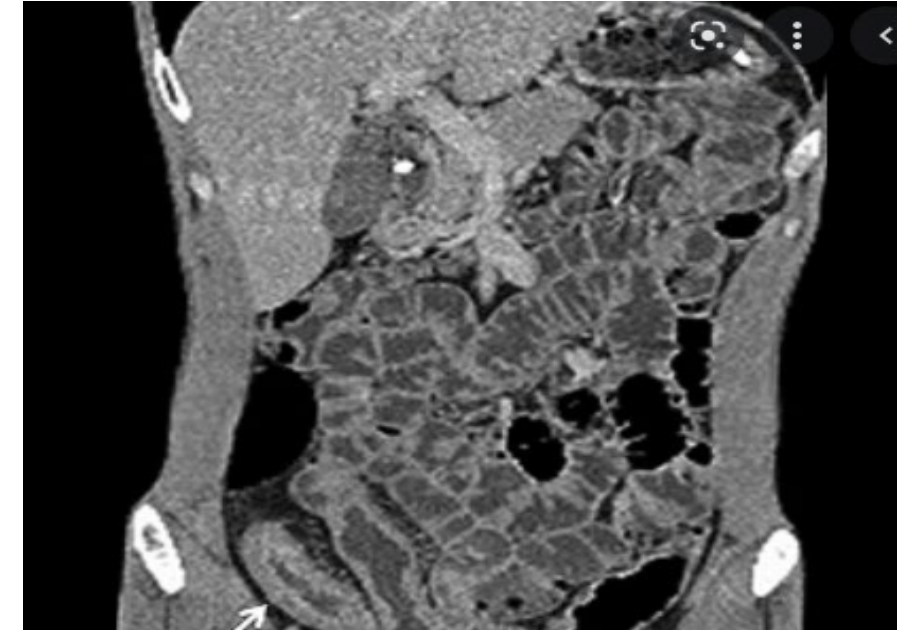
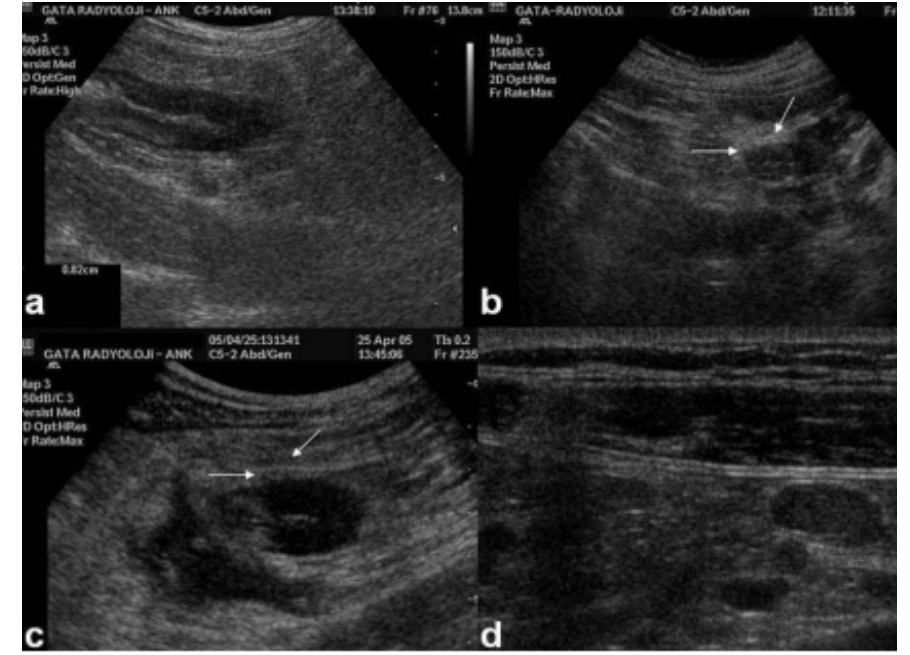
Ülseratif kolit endoskopik skorlama

ÜK endoskopik şiddet indeksi (UCEIS), Mayo ile karşılaştırıldığında, mukozal iyileşmeyi saptamada daha hassas alternatif bir skorlama sistemi (STRIDE için hedef 1 puan olması)

ULCERATIVE COLITIS ENDOSCOPIC INDEX OF SEVERITY (UCEIS®) (À remplir par le médecin lors de la coloscopie)			
Trame vasculaire	☐ 0 : Normal	Trame vasculaire normale avec arborisation capillaire nettement visible	__
	☐ 1 : Disparition partielle	Disparition partielle de la trame vasculaire	
	☐ 2 : Disparition	Disparition complète de la trame vasculaire	
Saignement	☐ 0 : Aucun	Absence de sang visible	__
	☐ 1 : Muqueux	Traces de sang coagulé à la surface de la muqueuse, lavable lors de l'endoscopie	
	☐ 2 : Luminal, discret	Présence de sang frais en faible quantité dans la lumière	
	☐ 3 : Luminal modéré ou sévère	Présence nette de sang frais dans la lumière OU suintement hémorragique de la muqueuse persistant après lavage	
Erosions & Ulcères (lésions les plus sévères)	☐ 0 : Aucune	Absence d'ulcération visible	__
	☐ 1 : Erosions	Ulcérations planes (< 5 mm) à fond blanc ou jaune	
	☐ 2 : Ulcérations superficielles	Ulcérations planes (> 5 mm), recouvertes d'un enduit fibrineux	
	☐ 3 : Ulcérations profondes	Ulcérations creusantes, à bords surélevés	

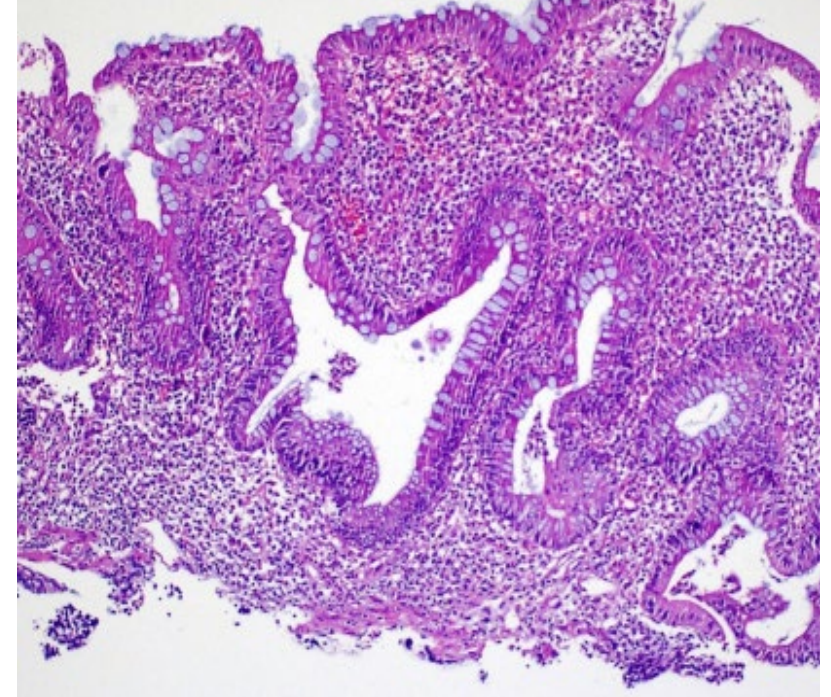
GÖRÜNTÜLEMEDE HEDEF

- Primer tedavi hedefi değil
- Hızlı tanı ve hastalık monitorizasyonu için kullanılmakta
- Manyetik rezonans enterografisi
- İnce bağırsak ultrasonografisi (duvar kalınlık artışı)
- Bilgisayarlı tomografi enterografisi ☹️

HİSTOLOJİK HEDEF

Histolojik remisyonu olan hastaların, mukozal iyileşme ve klinik remisyonu olan hastalara kıyasla nüks riski daha düşük

BIYOKİMYASAL HEDEF

İntestinal inflamasyonu saptayabilir

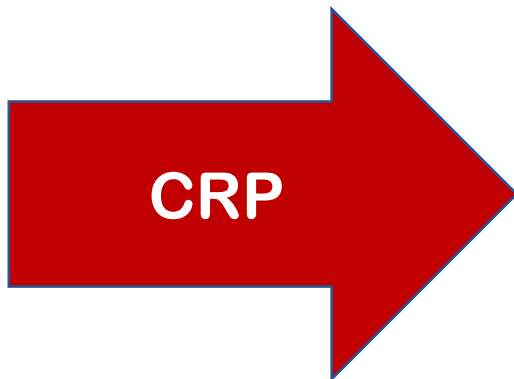
Histolojik aktivite ile korelasyon gösterebilir

Asemptomatik hastalarda ve mukozal iyileşmesi olan hastalarda FK yüksekliği, nüks habercisi

Semptomlar başlamadan 3 ay önce bile yüksek

FK'nın cut-off değeri **250 $\mu\text{g/g}$** ----- mukozal inflamasyon

Ara değerlerde (100–250 $\mu\text{g/g}$) yakın klinik izlem ve tekrarlanan FK ölçümü

CRP mukozal inflamasyonu göstermede daha az duyarlı

- AGA kılavuzu, hedef ilaç konsantrasyonu ve tedavide başarısızlık durumunda anti-ilaç antikorlarının bakılmasını önermekte

Drug	Target	BRIDGE ¹⁴¹	AGA Guideline ¹²¹
Thiopurine monotherapy	Clinical remission	—	6-TGN 230–450 pmol/8 × 10 ⁸
Infliximab (and biosimilars)	Clinical remission Endoscopic healing	wk 14 and beyond: ≥3 µg/mL ^a ≥7 µg/mL	≥5 µg/mL
Adalimumab ^b	Clinical remission Endoscopic healing	wk 4 and beyond: ≥5 µg/mL ^a ≥7 µg/mL	≥7.5 µg/mL
Certolizumab	Clinical remission	wk 6: ≥32 µg/mL Remission: ≥15 µg/mL	≥20 µg/mL
Golimumab	Clinical remission	wk 6: ≥2.5 µg/mL Remission: ≥1 µg/mL	No recommendation
VDZ ^c and UST ^d		No recommendation	No recommendation

Psychosocial Issues in Pediatric Inflammatory Bowel Disease: Report of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition

*Laura M. Mackner, †Rachel Neff Greenley, ‡Eva Szigethy, §Michele Herzer,
||Kate Deer, and ¶Kevin A. Hommel

(JPGN 2013;56: 449–458)

İBH, diğer kronik hastalıklardan daha çok depresyona yol açmakta (%25)

Anksiyete
Depresyon
Uyku bozukluğu
OKB
Fobi

Proinf. sitokinler
Hiperaleji
Steroid kullanımı

Okul başarısında düşüş
Sosyal çevrede başarısızlık
Tedaviye uyumsuzluk

TABLE 2. MESSAGE acronym for depression screening

M	Mood (depressed or irritable) and motor (hyper or hypo)
E	Energy (fatigue)
S	Sleep (insomnia or hypersomnia)
S	Suicide and self-esteem
A	Anhedonia (lack of pleasure)
G	Guilt
E	Eating (change in appetite)

Long-term Health Outcomes in Pediatric Inflammatory Bowel Disease: A Population-based Study

Pieta Turunen, BMed,* Merja Ashorn, MD, PhD,*[†] Anssi Auvinen, MD, PhD,*[‡] Sari Iltanen, MD, PhD,*
Heini Huhtala, MSc,[‡] and Kaija-Leena Kolho, MD, PhD[§]

(*Inflamm Bowel Dis* 2009;15:56–62)

Pediatric İBH tanılı 368 hasta / kontrol grup

- %58 ÜK
- %8.5 CH
- İntestinal rezeksiyon, eklem tutulumu, safra yolu tutulumu ☹️

	Patients (n=368)	Controls (n=646)	Significance
Overall quality of life (mean ± SD)	5.7 ± 1.2	6.0 ± 1.0	< 0.001
Physical functioning (mean ± SD)	5.7 ± 1.3	5.9 ± 1.0	0.004
Emotional functioning (mean ± SD)	5.6 ± 1.2	5.7 ± 1.0	0.255
Social functioning (mean ± SD)	5.9 ± 1.1	6.0 ± 0.9	0.815

- Yaşam kalitesi
- Fiziksel fonksiyon
- Emosyonel fonksiyon
- Sosyal fonksiyon

Skeletal Health of Children and Adolescents With Inflammatory Bowel Disease

*Helen Pappa, †Meena Thayu, ‡Francisco Sylvester, §Mary Leonard, †Babette Zemel, and ||Catherine Gordon

(JPGN 2011;53: 11–25)

- Trabeküler kemik döngüsünde azalma
- İnflamasyon kemik için katabolizan
- Kas kitlesinin azalması
- Steroid kullanımı

- Anti-TNF tedavisi;
  - Anabolizan
  - Antikatabolizan
  - Lineer büyümeyi hızlandırır

- Tanı anında hastaların (özellikle CH) 1/5'inde osteoporoz mevcut

- DEXA
- yaş ve cinsiyete göre BMD
- Boy z skoru <-2SD ve BMD <-1SD

Treat-to-Target Approach in Inflammatory Bowel Disease: The Role of Advanced Practice Providers

Heidi Drescher, MMS, RD, PA-C, Trevor Lissoos, MBBCh, Elaine Hajisafari, MMS, RD, PA-C, Elisabeth R. Evans, MSN, FNP-BC

Health Factors That Can Be Assessed During Routine Consultations of Patients With Inflammatory Bowel Disease^{1,27,41}

Prevention/risk factor management

Treatment

Disease control and monitoring

Next steps

- Vaccination status
- Smoking
- Nutrition
- Bone health
- Contraception/pregnancy
- Colorectal, cervical, and skin cancer screening
- Medication adherence
- Adverse events
- Clinical/patient-reported outcomes
- Assessment procedures (eg, endoscopy and imaging)
- Laboratory testing/monitoring
- Quality of life measures, including
  - Impact on daily activities
  - Fatigue
  - Stress
  - Anxiety
  - Depression
  - Social support
- Patient education
- Schedule further monitoring and assessment
- Personal care plan

CH-tanı anında 1/3'ünde
gelişme geriliği (+)

Pediyatrik hastalarda büyümeyi sağlamak için inflamasyonun agresif kontrolü esas
Nütrisyon dengesi, İBH'da hastalığı kontrol etmek için önemli
Büyümenin desteklenmesi ve minimum steroid kullanımı

PUBERTAL
gelişim

REVIEWS IN BASIC AND CLINICAL GASTROENTEROLOGY AND HEPATOLOGY

Douglas J. Robertson and Vincent W. Yang, Section Editors

Approach to the Management of Recently Diagnosed Inflammatory Bowel Disease Patients: A User's Guide for Adult and Pediatric Gastroenterologists

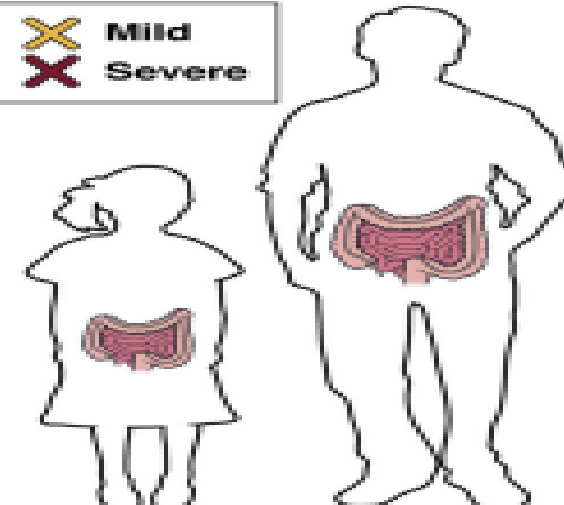

Manasi Agrawal,^{1,*} Elizabeth A. Spencer,^{2,*} Jean-Frederic Colombel,¹ and Ryan C. Ungaro¹

Gastroenterology 2021;161:47-65

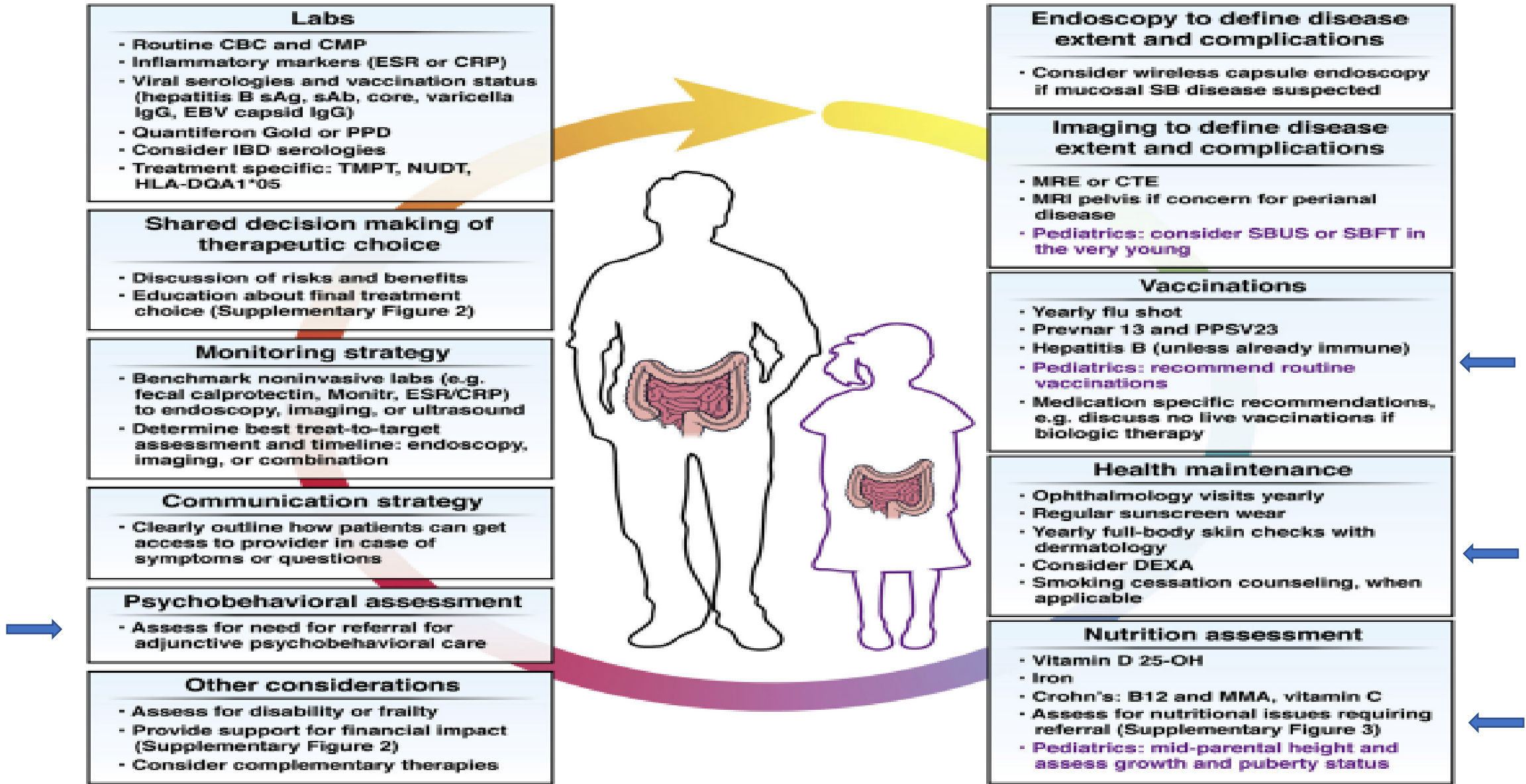
Disease severity variables	CD	UC	Disease activity variables*
Clinical			Clinical
Limited anatomic extent	X	X	Symptoms
Growth impairment (pediatric)	X		Biomarkers
Age at diagnosis <14 years	X	X	C-reactive protein
Age at diagnosis <40 years (adults)	X	X	Fecal calprotectin
Smoking history	X		Albumin
Perianal or severe rectal disease	X		Hemoglobin
Penetrating disease	X		Endoscopic
Stricturing disease	X		Disease activity scores
Multi- or long-segment ileal (>20 cm), disease proximal to TI	X		
Extensive bowel involvement	X	X	
Emergent diagnosis, hospitalization	X	X	
Delay in diagnosis	X	X	
Need for systemic steroids	X	X	
<i>C difficile</i> , cytomegalovirus infection		X	
Serologies			
ASCA (+)	X		
ANCA (+)		X	
Anti-Cbir (+) (UC: pediatric)	X	X	
Anti-GMCSF (+)	X		
Genetic			
NOD2 mutation	X		

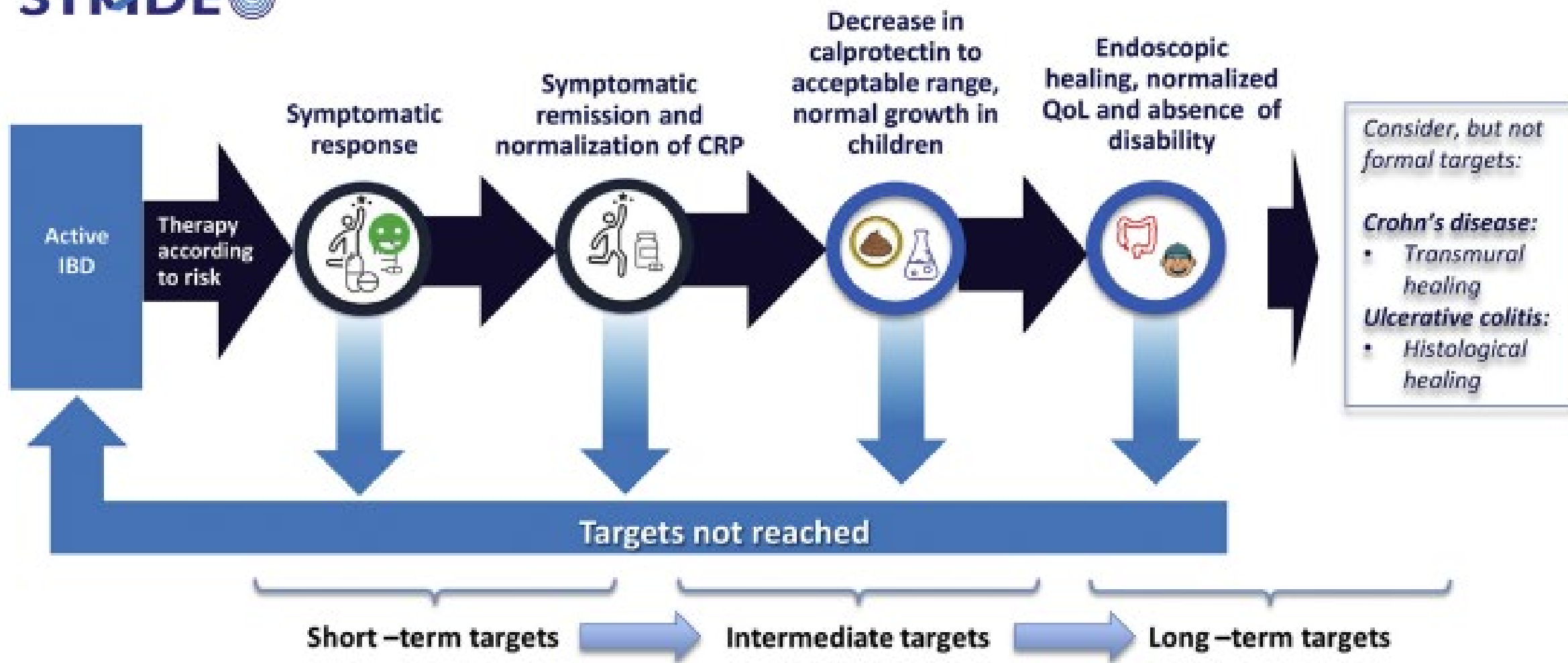
X Mild
X Severe

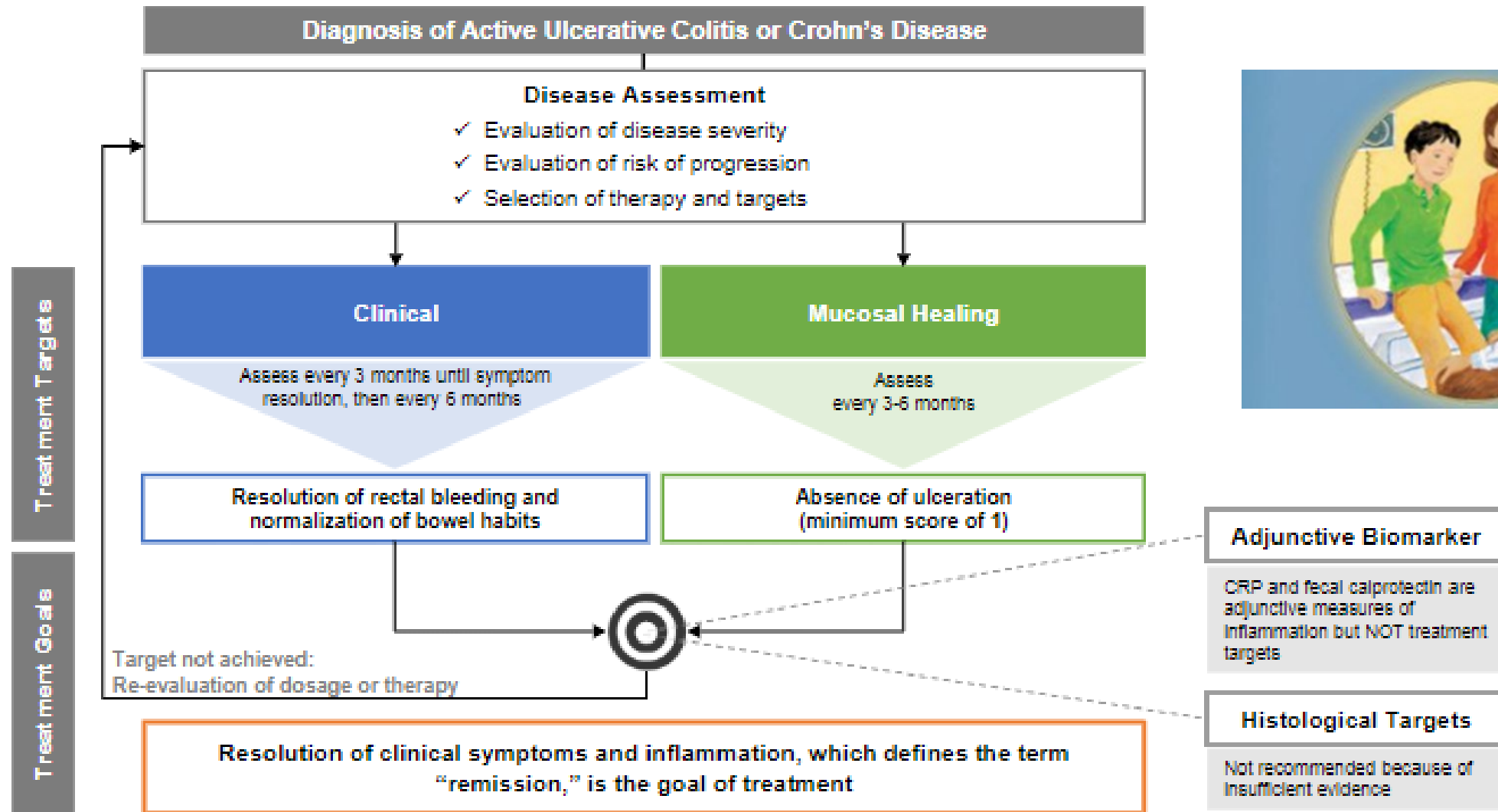

* Based on data from Torres et al, Lancet, 2017 (CD) and Rubin et al, AJG, 2019 (UC)

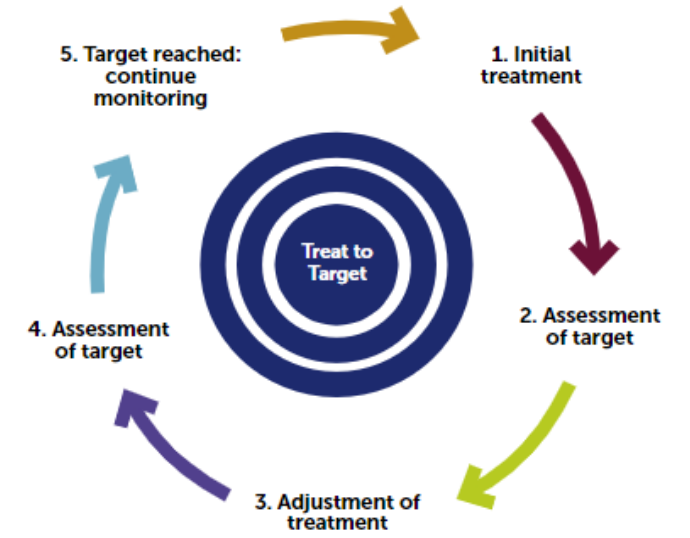

Sonuç olarak

- İBH'da temel amaç;
  - Hastalık aktivitesinin kontrolü
  - Büyüme ve gelişim sağlanması
- Hastaların sağlıklı gelişimi için erken ve agresif tedavi düşünmeli
- Tanı anında risk değerlendirilmesi mutlaka yapılmalı ve yüksek riskli hastalarda erken ve agresif tedavi (biyolojik ajan kullanımı) planlanmalı
- Minimum steroid kullanımı hedeflenmeli

TEŞEKKÜRLER